

KOHA- JA KINNISTUSÜKSUSTE NIMEDE KORRALDAMISE SEADUS

Antud Riigihoidja poolt dekreedina 19. aprillil 1938.
Avaldatud: Riigi Teataja 1938, 42, 397.

I.

1. peatükk.

Kohanime de korraldamine.

§ 1. Haldusüksused, külad ja alevikud ning muud asulad peavad kandma eestipäraseid nimesid.

Nimede andmise linnadele ja maakondadele, samuti linnade nimede muutmise otsustab Vabariigi President.

Valdadele, küladele ja alevikele ning muile asulaile nimede andmise, samuti nende nimede muutmise otsustab Siseministeerium.

§ 2. Haldusüksuste, külade ja alevike vöörapärased nimed kuuluvad muutmisele.

Samuti kuuluvad muutmisele haldusüksuste, külade ja alevike labase tähendusega või halva kõlaga nimed.

Käesoleva paragrahvi esimeses ja teises lõikes tähendatud nimesid võidakse jätta muutmata, kui need omavad positiivset tähtsust Eesti ajaloo seisukohalt.

§ 3. Siseministri poolt määratud tähtpäevaks teevad linnavalitsused Siseministrile ettepaneku linna nime muutmise asjas, lisandades ettepanekule linnavolikogu arvamuse.

Samuti teevad maavalitsused Siseministri poolt määratud tähtpäevaks kindlaks, missuguste maakondade, valdade, külade ja alevike nimed kuuluvad muutmisele, ja, kuulunud ära vastava vallavolikogu arvamuse, esitavad Siseministeeriumile ettepaneku nimede muutmise asjas. Maavalitsuse ettepanekule lisandatakse vastava vallavolikogude arvamused.

§ 4. Maareformi teostamisel endiste mõisade asemele tekkinud asundused nimetab Siseministeerium küladeks ja annab neile nimed vastava maavalitsuse ettepanekul.

Uuesti tekkinud asulad nimetab Siseministeerium küladeks või alevikeks ja annab neile nimed vastava maavalitsuse ettepanekul või, kui asula on rajatud Põllutöoministeeriumi poolt - Põllutöoministeeriumi ettepanekul.

§ 5. Haldusüksuse, küla ja aleviku nime muutmisest või tekkinud külale või alevikule nime andmisest kuulutatakse Riigi Teatajas.

§ 6. Avalike tänavate, platside, parkide, puisteede, mägede, veekogude ja muude avalike paikade nimed linnades ning suvitus- ja ravitsuskohtadeks tunnustatud kohtades maal peavad olema eestipärased.

Eelmises lõikes tähendatud paikade võõrapärased nimed kuuluvad muutmisele vastava linna- või vallavolikogu otsusel Siseministri poolt määratud tähtaja kestel.

Samadel alustel kuuluvad muutmisele esimeses lõikes tähendatud paikade labase tähendusega või halva kõlaga nimed.

Muutmata võidakse jätta nimed, mis omavad positiivset tähtsust Eesti ajaloo seisukohalt.

Linna- ja vallavolikogu otsused esimeses lõikes tähendatud avalikele paikadele nime andmise, samuti tähendatud paikade nime muutmise asjas kuuluvad järelevalveasutise kinnitamisele.

2. peatükk.

Kinnistusüksuste nimede korraldamine.

1. jagu.

Üldeeskirjad.

§ 7. Kinnistusüksuste nimed kinnistusraamatus peavad olema eestipärased ja vastama eesti õigekirjutuse eeskirjadele.

§ 8. Kinnistusüksuste nimed, mis ei ole eestistatud või parandatud kinnistusüksuse omaniku sooviavaldusel 2 aasta kestel käesoleva seaduse kehtimahakkamisest arvates, kuuluvad sundeestistamisele ja sundparandamisele käesoleva seaduse § 17-22 ettenähtud korras.

2. jagu.

Kinnistusüksuste nimede muutmise kord.

§ 9. Omaniku sooviavaldusel muudab kinnistusüksuse asukoha linnapea, linnavanem või vallavanem kinnistusüksuse nime kinnistusraamatus, kui:

- 1) kinnistusüksuse nimi on võõrapärane;
- 2) kinnistusüksuse eestipärasel nimel on labane tähendus või halb kõla;
- 3) sama linna või valla piires on mitu samanimelist kinnistusüksust;
- 4) omanikul on mõni muu kaaluv põhjus kinnistusüksuse nime muutmiseks.

§ 10. Sooviavalduses palutud nimeks ei või olla võõrapärane nimi, või nimi, millel on labane tähendus või halb kõla, või nimi, mis esineb sagedasti sellesama linna või valla piires.

§ 11. Kinnistusüksuse nime muutmise sooviavalduses tähendatakse:

- 1) kinnistusüksuse omaniku nimi ja perekonnanimi või kui kinnistusüksus kuulub juriidilisele isikule, siis selle nimi;
- 2) kinnistusüksuse senine nimi, asukoht ja kinnistunumber;
- 3) millisel põhjusel soovitakse muuta kinnistusüksuse nime;
- 4) soovitud uus nimi.

§ 12. Kinnistusüksuse nime muutmise sooviavaldusele lisandatakse:

- 1) teatis kinnistusregistrist kinnistusüksuse nime, asukoha ja omaniku kohta;
- 2) 10 krooni kinnistusüksuse nime muutmise kuludeks.

§ 13. Kui 2 aasta kestel arvates käesoleva seaduse jõustumisest esitatakse sooviavaldus kinnistusüksuse nime eestistamiseks (§ 9 p. 1), samuti kinnistusüksuse nime muutmiseks selle labase tähenduse või halva kõla pärast (§ 9 p. 2), ei lisandata sooviavaldusele sooviavaldaja poolt teatist kinnistusregistrist, vaid selle nõuab vastavast kinnistusametist linna- või vallavalitsus, kes otsustab nime muutmise.

Käesoleva paragrahvi esimeses lõikes tähendatud juhtudel on kinnistusüksuse omanik vaba käesoleva seaduse § 12 p. 2 tähendatud kulust. Samuti on neil juhtudel vaba tempelmaksust kinnistusüksuse nime muutmise sooviavaldus ühes lisadega ning muu kirj vahetus nime muutmise asjas.

Peale selle on käesoleva paragrahvi esimeses lõikes ettenähtud juhtudel vabad kinnistusameti kantseleimaksust teatiseid kinnistusregistrist.

§ 14. Linnapea või linnavanema eitava otsuse peale kinnistusüksuse nime muutmise asjas võidakse kaevata Siseministrile 1 kuu jooksul arvates otsuse teadaandmise päevast.

Samadel alustel ja samal tähtajal võidakse kaevata vallavanema otsuse peale maavalitsusele.

Kaebus kirjutatakse vastavalt Siseministri või maavalitsuse nimele ja esitatakse linnapeale, linnavanemale või vallavanemale, kelle otsuse peale kaevatakse. Viimane saadab kaebuse ühes asjassepuutuva materjaliga vastavalt Siseministeeriumile või maavalitsusele 7 päeva jooksul, lisandades kaebusele oma seletuse.

Siseministri ja maavalitsuse otsused on lõplikud ja nende peale ei ole edasikaebust.

§ 15. Ärakiri kinnistusüksuse nime muutmise jõustunud jaatavast otsusest saadetakse vastavale kinnistusametile kinnistusüksuse muudetud nime sissekandmiseks kinnistusraamatusse, Põllutööministeeriumi Katastriametile ja kinnistusüksuse omanikule. Peale selle saadetakse ärakiri Siseministri ja maavalitsuse otsusest kinnistusüksuse asukoha kohalikule omavalitsusele.

§ 16. Kinnistusüksuste eestipärased nimed, mille kirjutusviis kinnistusraamatus ei vasta eesti õigekirjutuse eeskirjadele, parandatakse kinnistusüksuse omaniku sooviavaldusel kinnistusüksuse asukoha linnapea, linnavanema või vallavanema otsusel ühistel alustel ja korras kinnistusüksuste võõrapäraste nimede muutmiseks, kusjuures kohaldatakse vastavalt käesoleva seaduse § 13-15 eeskirju.

3. jagu.

Kinnistusüksuste nimede sundeestistamise kord.

§ 17. Käesoleva seaduse § 8 tähendatud kinnistusüksuste nimede eestistamise otsustavad vastavalt linna- ja maavalitsused, kes Siseministri poolt määrataval tähtajal teevad kinnistusraamatute järgi kindlaks, missuguste kinnistusüksuste nimed kuuluvad eestistamisele, ja võimaluse korral ära kuulates kinnistusüksuse omaniku arvamuse, koostavad sundeestistamisele kuuluvate kinnistusüksuste nimede nimestiku ühes uuesti määratavate nimede äratähendamiseks. Pärast tähendatud nimestiku läbivaatamist Kohanimede Nõukogus otsustavad linna- ja maavalitsused määrata kinnistusüksustele eestipärased nimed ning teatavad sellest omanikule edasikaebuse tähtaja äratähendamiseks.

Muutmata võidakse jätta nime, mis omab positiivset tähtsust Eesti ajaloo seisukohalt.

Kinnistusüksuse uueks nimeks ei või määrata võõrapärast nime või nime, mil on labane tähendus või halb kõla, või nime, mis esineb sagedasti sellesama linna või valla piires.

§ 18. Ühe kuu kestel arvates otsuse teadaandmise päevast on kinnistusüksuse omanikul õigus kaevata Siseministrile linna- või maavalitsuse otsuse peale.

Kaebus esitatakse käesoleva seaduse § 14 kolmanda lõike korras.

§ 19. Siseminister otsustab:

- 1) jätta kaebus tagajärjeta ning kinnitada linna- või maavalitsuse otsus,
- 2) tühistada linna- või maavalitsuse otsus nime muutmise asjas, kui kinnistusüksuse nime muutmise vajadus ei ole põhjendatud, või
- 3) muuta kaevatud otsus ja määrata kinnistusüksusele eestipärane nimi omal äranägemisel, kui nime muutmise vajadus on põhjendatud, kuid linna- või maavalitsuse poolt määratud nimi ei ole küllalt kohane.

§ 20. Siseministri otsus on lõplik ning selle peale ei ole edasikaebust.

§ 21. Kui linna- või maavalitsuse otsus kinnistusüksuse nime eestistamise asjas on jõustunud kaebuse mitte-esitamise tõttu või kui Siseminister kinnitab linna- või maavalitsuse otsuse (§ 19 p. 1) või annab kinnistusüksusele eestipärase nime omal äranägemisel (§ 19 p. 3), saadab esimesel juhul linna- või maavalitsus, teistel juhtudel Siseminister ära kirja otsusest kinnistusametile kinnistusüksuse muudetud nime

sissekandmiseks kinnistusraamatusse, Põllutöoministeeriumi Katastriametile ja kinnistusüksuse omanikule. Peale selle saadetakse ärakiri Siseministri ja maavalitsuse otsusest kinnistusüksuse asukoha kohalikule omavalitsusele.

§ 22. Kinnistusüksuste eestipärased nimed, mille kirjutusviis kinnistusraamatus ei vasta eesti õigekirjutuse eeskirjadele ja mis ei ole parandatud kinnistusüksuse omaniku sooviavaldusel § 8 tähendatud tähtaja kestel, parandatakse vastavalt linna- või maavalitsuse poolt § 17-21 ettenähtud korras ja alustel.

4. jagu.

Kinnistusüksustele nimede andmise kord.

§ 23. Kui olemasoleval kinnistusüksusel puudub nimi kinnistusraamatus, annab kinnistusüksusele nime kinnistusüksuse asukoha linnapea, linnavanem või vallavanem kinnistusüksuse omaniku sooviavaldusel, misjuures antav nimi peab vastama käesoleva seaduse § 10 nõudeile.

§ 24. Kinnistusüksuse nime võtmise sooviavalduses tähendatakse:

- 1) kinnistusüksuse omaniku nimi ja perekonnanimi või kui kinnistusüksuse omanikuks on juriidiline isik, siis selle nimi;
- 2) kinnistusüksuse asukoht ja kinnistunumber;
- 3) soovitud nimi.

§ 25. Sooviavaldusele lisandatakse teatis kinnistusraamatust, et kinnisvaral puudub nimi.

§ 26. Kui kinnistusüksusele nime andmiseks on käesoleva seaduse § 10 ettenähtud takistusi, jätab linnapea, linnavanem või vallavanem sooviavalduse tagajärjeta, millest teatatakse sooviavaldajale.

§ 27. Linnapea või linnavanema eitava otsuse peale võidakse kaevata Siseministrile 1 kuu jooksul arvates otsuse teadaandmise päevast. Kaebus esitatakse käesoleva seaduse § 14 kolmanda lõike korras.

Samadel alustel ja tähtajal võidakse kaevata vallavanema otsuse peale maavalitsusele.

Siseministri ja maavalitsuse otsused on lõplikud ning nende peale ei ole edasikaebust.

§ 28. Ärakiri nimeandmise jõustunud jaatavast otsusest saadetakse kinnistusametile kinnistusüksuse nime sissekandmiseks kinnistusraamatusse, Põllutöoministeeriumi Katastriametile ja kinnistusüksuse omanikule. Peale selle saadetakse ärakiri Siseministri ja maavalitsuse otsusest kinnistusüksuse asukoha kohalikule omavalitsusele.

§ 29. Uue kinnistusüksuse loomisel võidakse see kinnistusüksus kanda kinnistusraamatusse ainult selle nime all, mis talle antud kinnistusüksuse

asukoha linnapea, linnavanema või vallavanema või Põllutööministeeriumi poolt isiku ettepanekul, kes taotleb kinnistusüksuse kinnistamist enda nimele.

§ 30. Paragrahvis 29 tähendatud nime saamiseks esitatakse sooviavaldus kinnistusüksuse asukoha linnapeale, linnavanemale või vallavanemale, kusjuures kohaldatakse käesoleva seaduse § 26 ja 27 eeskirju.

Kui § 29 tähendatud uue kinnistusüksuse rajajaks on Põllutööministeerium, annab nime Põllutööministeerium, kuulates ära kinnistusüksuse asukoha linnapea, linnavanema või vallavanema arvamuse ja kohaldades käesoleva seaduse § 10 eeskirja.

3. peatükk.

Kohanimedede Nõukogu.

§ 31. Siseministeeriumi juures asub nõuandva organina Kohanimede Nõukogu.

§ 32. Kohanimede Nõukogu koosneb:

- 1) Siseministrist - esimehena;
- 2) Siseministri abist - esimehe asetäitjana;
- 3) Haridusministeeriumi esindajast;
- 4) Põllutööministeeriumi esindajast;
- 5) Siseministeeriumi esindajast;
- 6) Sõjaministeeriumi esindajast;
- 7) Teedeministeeriumi esindajast;
- 8) Eesti Linnade Liidu esindajast;
- 9) Eesti Maaomavalitsuste Liidu esindajast;
- 10) Akadeemilise Emakeele Seltsi esindajast;
- 11) Akadeemilise Ajaloo Seltsi esindajast.

Nõukogu esimees võib kutsuda nõukogu tödest osa võtma asjatundjaid sõnaõigusega.

Nõukogu võib küsimuste ettevalmistamiseks moodustada oma liikmetest komisjone.

§ 33. Kohanimede nõukogu ülesandeks on:

- 1) koha- ja kinnistusüksuste nimede korraldamise alal üldiste põhimõteteliste küsimuste selgitamine ja kaalumine;
- 2) käesoleva seaduse teostamiseks antavate määruste ja juhtnööride kavade läbivaatamine;
- 3) eestistamisele kuuluvate kohanimede suhtes seisukoha võtmine;
- 4) sundeestistamisele kuuluvate kinnistusüksuste nimede nimestikkude kohta seisukoha võtmine (§ 17);
- 5) muud küsimused koha- ja kinnistusüksuste nimede korraldamise alal, mis Siseminister annab nõukogule kaalumiseks ja seisukoha võtmiseks.

§ 34. Kohanimede Nõukogu koosolekud kutsutakse kokku Siseministri korraldusel tarviduse järgi või vastava ministeeriumi nõudmisel.

Nõukogu koosolek on otsusevõimeline, kui sellest võtavad osa esimees või asetäitja ja vähemalt 4 liiget.

Nõukogu otsused tehakse lihthäälteenamusega avalikul hääletamisel. Häälte poolnemisel otsustab juhataja hääl.

Nõukogu koosolekust osavõtnud liikmeile tasutakse sõidukulud ja võidakse maksta tasu Vabariigi Valitsuse poolt määratud normide kohaselt.

4. peatükk.

Lõppeeskiri.

§ 35. Siseministril on õigus anda määrusi ja juhtnööre käesoleva seaduse teostamiseks.

II.

Notariaalseaduse § 319 p. 1 muudetakse ning pannakse kehtima ühes sissejuhatava osaga järgmises redaktsioonis:

§ 319. Pealkirjas tähendatakse kinnistunumbri järele (§ 314):

1) kinnistusüksuse nimi, kui see olemas, ja kinnistusüksuse nime muudatus, kui kinnistusüksuse nimi muudetakse vastava seaduse alusel;

III.

Käesolev seadus jõustub 1. mail 1938.

Tallinnas, 19. aprillil 1938.

K. Päts
Riigihoidja.

K. Eenpalu
Siseminister.